

Звіт

директора Науково-методичного центру професійно-технічної освіти у Запорізькій області Олександра Паржницького щодо виконання умов контракту за 2020-2021 н.р.

В умовах стрімких змін, що відбуваються в професійній (професійно-технічній) освіті, педагогічні працівники мають потребу в консультуванні щодо актуальних питань організації освітнього процесу, впровадження освітніх стандартів, технологій дистанційного і змішаного навчання та різних аспектів їх професійної діяльності.

Науково-методичний центр професійно-технічної освіти у Запорізькій області (далі – НМЦ ПТО) забезпечує науково-методичний супровід освітнього процесу в закладах професійної (професійно-технічної) освіти.

Методична служба надає перевагу адресному спрямуванню методичного супроводу, його моделюванню залежно від індивідуальної траєкторії професійного зростання кожного педагога з урахуванням індивідуальних запитів педагогічних працівників, їхніх професійних можливостей, компетентнісного досвіду.

В області функціонує **29** закладів професійної (професійно-технічної) освіти: **6** вищих професійних училищ, **15** професійних ліцеїв, **7** центрів професійно-технічної освіти, **1** структурний підрозділ при закладі вищої освіти.

Професійна підготовка кадрів здійснюється за **83** професіями для **6** галузей економіки: промисловості, сільського господарства, транспорту, будівництва, торгівлі та громадського харчування, житлово-комунального господарства.

Професійним навчанням охоплено більше **12** тисяч здобувачів освіти, на жаль, протягом останніх трьох років спостерігається зменшення контингенту.

У ЗП(ПТ)О області працюють **1311** педагогічних працівників: викладачі загальноосвітньої підготовки – **418**; викладачі професійно-теоретичної підготовки - **321**; майстри виробничого навчання – **572**.

Процес оновлення професійної (професійно-технічної) освіти триває, держава виділяє кошти на створення навчально-практичних центрів з новим обладнанням та технікою, де здобувачі освіти проводять практичні заняття, підвищують кваліфікацію чи перенавчаються. У регіоні функціонують **11** навчально-практичних центрів галузевого спрямування.

Структурні підрозділи продовжують працювати над реалізацією методичної теми «**Формування професійних компетентностей здобувачів освіти шляхом упровадження новітніх технологій**» (2019-2022 рр).

На виконання провідних завдань НМЦ ПТО здійснює:

- методичний супровід упровадження освітніх стандартів на компетентнісній основі та дуальної форми навчання;
- методичний супровід загальноосвітньої, професійно-теоретичної, професійно-практичної підготовки;
- моніторингові дослідження стану методичної роботи, рівня навчальних досягнень і якості знань учнів із предметів загальноосвітньої, професійно-теоретичної та професійно-практичної підготовки; результатів зовнішнього

незалежного оцінювання з предметів загальноосвітньої підготовки; виконання регіонального плану замовлення на 2020-2021 навчальний рік та якісного і кількісного складу педагогічних працівників; контингент здобувачів освіти; аналіз рівня якості освіти вступників до закладів професійної (професійно-технічної) освіти; контингент здобувачів освіти за соціальним станом;

- проведення дослідно-експериментальної роботи на базі закладів освіти;
- методичний супровід роботи експертних творчих груп, робочих груп з розроблення стандартів П(ПТ)О, навчальних посібників, електронних підручників;

- організацію дистанційного та корпоративного ІТ-навчання педагогічних працівників закладів професійної освіти;

- національно-патріотичне виховання здобувачів освіти;

- підвищення професійної компетентності педагогічних працівників із застосуванням технологій дистанційного навчання;

- популяризацію престижності професійної (професійно-технічної) освіти;

- підготовку і випуск методичних матеріалів, періодичних видань.

Успіх роботи педагогічних колективів залежить від активної взаємодії всіх учасників освітнього процесу, технічних можливостей та опанування педагогами сучасних інформаційних і цифрових технологій.

Актуальним і доцільним наразі є **дистанційне навчання**.

Для інформування педагогічних працівників/керівництва закладів освіти щодо дистанційного навчання на базі НМЦ ПТО створено сайт «Дистанційне навчання НМЦ ПТО у Запорізькій області» <https://sites.google.com/view/nmc-pto-zp-do/>, на якому можна ознайомитись зі змістом, умовами навчання та необхідними інструкціями для початку навчання. Є посилання на реєстраційну форму та контакти для зворотного зв'язку.

У Facebook створена група «НМЦ ПТО у Запорізькій області. Дистанційне навчання». <https://www.facebook.com/groups/610477722711377/>.

На базі НМЦ ПТО організовані й успішно проведені в режимі онлайн:

Всеукраїнська науково-практична конференція «Інноваційний розвиток професійної освіти регіону в умовах інформатизації суспільства: проблеми та перспективи», за результатами конференції видано електронний збірник тез із присвоєнням ISBN;

IV науково-практична конференція здобувачів професійної освіти «Україна очима молоді»;

Всеукраїнські інтернет-марафони:

«Ефективне використання новітніх технологій як основа формування професійних компетентностей здобувачів освіти»;

«Використання сучасних цифрових інструментів в умовах дистанційного навчання»;

Всеукраїнські вебіари:

«Дуальна форма навчання у ЗП(ПТ)О – підвищення якості освіти з урахуванням вимог роботодавців»;

«Підвищення якості освітніх послуг та конкурентоспроможності фахівців в умовах діяльності навчально-практичного центру»;

«Досвід колег щодо впровадження інклюзивних підходів у ЗП(ПТ)О»;
«Сучасні техніки для роботи з учнями «групи ризику»: «швидка допомога»;
«Застосування змішаного навчання в освітньому процесі для ефективної підготовки кваліфікованих робітників»;
«Дистанційне навчання як сьогоденна форма освіти: проблеми та перспективи»;
«Посткарантинна адаптація учасників освітнього процесу»;
«Профорієнтаційні «родзинки»;
відеоконференція щодо реалізації проєкту «Модернізація системи професійно-технічної освіти для потреб регіонального ринку праці» (спільно з ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України).

Організаційно-методичний супровід освітнього процесу в закладах професійної (професійно-технічної) освіти

З метою надання своєчасної методичної допомоги в організації освітнього процесу в закладах професійної (професійно-технічної) освіти здійснено закріплення основних напрямів діяльності та закладів освіти за методистами.

Провідним вектором організації методичної роботи в умовах реформування освіти є орієнтація на такий методичний супровід, який враховує професійний інтерес кожного педагога та виявляється на основі особистого запиту.

Методисти центру допомагають педагогам визначити напрям професійного розвитку, вибудувати індивідуальну траєкторію професійного зростання. Важливо, що кожен педагог відчуває підтримку з боку методичних працівників як у питаннях інформаційно-консультативного характеру, так і в плані практичного оволодіння інноваційними технологіями і методиками навчання.

Відповідно до плану масової методичної роботи для педагогічних працівників області працюють **23 обласні секції**: для керівного складу - **2**, викладачів загальноосвітніх предметів – **7**, професійного спрямування – **8**, по одній секції методистів, старших майстрів, молодих майстрів виробничого навчання, бібліотекарів, вихователів гуртожитків і керівників гуртків, класних керівників.

Проведено **31** онлайн-засідання.

Методичний тренінг викладачів іноземної мови – **1**.

Запроваджені відеоконференції викладачів загальноосвітніх дисциплін, експертних творчих груп, відеоконференції з членами ради учнівського самоврядування закладів професійної (професійно-технічної) освіти.

Методичний супровід проведення вебінарів забезпечує НМЦ ПТО. За звітний період проведено **37** вебінарів (кількість підключень – 3081; кількість учасників – 4677).

Щороку методисти беруть участь в атестаційній експертизі закладів професійної освіти.

Перевірені комплексні кваліфікаційні завдання з робітничих професій, написані рецензії на **20** професій.

7 закладам надана методична допомога щодо розроблення та оформлення пакетів ККР з предметів: «Основи галузевої економіки і підприємництва», «Інформаційні технології», «Матеріалознавство», «Основи ринкової економіки та підприємництва», «Основи енергоменеджменту», «Основи технічної механіки та теплотехніки», «Основи роботи на персональному комп'ютері», «Основи галузевої економіки», «Правила дорожнього руху»; у **2** закладах – ККР з предмета «Хімія»; у **3** закладах - ККР з предмета «Охорона праці», у **3** закладах – ККР з предмета «Основи правових знань»; у **2** закладах - ККР з предметів гуманітарної підготовки.

Закладам професійної (професійно-технічної) освіти області надана методична допомога щодо оновлення робочих навчальних планів із урахуванням упровадження нових освітніх стандартів. Перевірено **396** навчальних планів.

Проведені консультації з питань замовлення, отримання та видачі документів про освіту, сформовані замовлення для **29** закладів професійної (професійно-технічної) освіти. Отримано від державного підприємства «Інфоресурс» та видано **2288** свідоцтв про здобуття повної загальної середньої освіти, в тому числі **1** свідоцтво з відзнакою (срібна медаль), **5** свідоцтв з відзнакою (золота медаль).

Отримано від регіонального виробничого вузла, сформовано комплекти документів та видано **1482** учнівських квитки.

Методистами і творчими групами підготовлені завдання для проведення обласних конкурсів, конференцій: розроблені методичні рекомендації щодо проведення конкурсу з іноземної мови «English experts», IV науково-практичної конференції «Україна очима молоді», обласного конкурсу буктрейлерів; завдання для I-III етапів мовно-літературних конкурсів.

Упродовж навчального року НМЦ ПТО у Запорізькій області приділяв увагу книгозабезпеченості навчальних предметів з професійної-теоретичної та практичної підготовки.

Здійснено розподіл підручників та навчальних посібників для здобувачів ЗП(ПТ)О, які в 2020 році видані за рахунок коштів державного бюджету, між закладами області відповідно до їх замовлення (лист ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» від 12.10.2020 № 22.1/10-2038 «Про план доставки підручників та навчальних посібників для здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти»). Заклади отримали 4560 примірників з восьми найменувань підручників (навчальних посібників).

Для забезпечення здобувачів освіти за відповідними напрямками підготовки надані обсяги замовлення на 2021 рік підручників (навчальних посібників) із загальнотехнічних і спеціальних предметів за кошти державного бюджету (лист ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» від 08.06.2021 № 22.1/10-1340 «Щодо надання інформації»). Обсяг замовлення складає 2715 примірників з семи найменувань підручників (навчальних посібників).

Налагоджено дієву комунікацію методичної служби НМЦ ПТО з методистами закладів професійної освіти з питань упровадження технологій дистанційного та змішаного навчання, дуальної форми освіти, педагогіки партнерства, проведення дослідно-експериментальної роботи, розроблення стандартів професійної (професійно-технічної) освіти за компетентнісним підходом.

Методисти проводять консультивання педагогічних працівників з питань виховної роботи, створені групи у мобільних додатках Viber та Telegram: група заступників директорів з виховної роботи ЗП(ПТ)О – 29 учасників; група учнівського самоврядування (заступники директорів з виховної роботи + відповідальні за роботу учнівського самоврядування у закладі освіти) – 66 учасників.

Для удосконалення роботи учнівського самоврядування у жовтні 2020 року створено Google форму «Учнівське самоврядування закладів професійної (професійно-технічної) освіти у Запорізькій області (лідер і заступник директора з навчально-виховної роботи (та відповідальний за роботу учнівського самоврядування)». Із лютого 2021 року функціонує сайт учнівського самоврядування ЗП(ПТ)О Запорізької області – Кейс «Учнівське самоврядування ЗП(ПТ)О ЗО».

**Оновлення змісту освіти:
розроблення проєктів та впровадження освітніх стандартів професійної (професійно-технічної) освіти на компетентнісній основі, методичний супровід упровадження дуальної форми освіти**

Методистів центру включено до складу робочої групи BETTER SKILLS FOR MODERN UKRAINE EU4Skills з розроблення професійного та освітнього стандартів з професії «Майстер ресторанного обслуговування».

Відповідно до затверджених методичних рекомендацій (наказ Міністерства освіти і науки України від 17.02.2021 № 216 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів професійної (професійно-технічної) освіти за компетентнісним підходом» доопрацьовуються стандарти з 6 професій:

- «Готувач напоїв» (розробник ДНЗ «Запорізький професійний торгово-кулінарний ліцей»);

- «Машиніст електропоїзда», «Провідник пасажирського вагона», «Машиніст залізно-будівельних машин», «Машиніст колійних машин», «Касир квитковий» (розробник ДНЗ «Запорізький професійний ліцей залізничного транспорту).

Визначено 5 робітничих професій для розроблення проєктів СП(ПТ)О на основі компетентнісного підходу:

- 8311 «Машиніст електровоза», 8312 «Складач поїздів», 5111 «Стюард (послуги в дорозі)» - ДНЗ «Запорізький професійний ліцей залізничного транспорту»;

- 8211 «Токар», 7233 «Слюсар-ремонтник» - ДНЗ «Запорізьке машинобудівне вище професійне училище»;

- 7136 «Монтажник санітарно-технічних систем та устаткування» - ДНЗ «Мелітопольське вище професійне училище», (ДНЗ «Мелітопольський багатoproфільний центр професійно-технічної освіти у складі робочої групи»).

25 червня 2021 року відбулося підсумкове засідання робочих груп з розроблення проєктів стандартів професійної (професійно-технічної) освіти з професій «Токар» та «Слюсар-ремонтник»;

29 червня 2021 року - підсумкове засідання робочих груп з розроблення проєктів стандартів з професій «Машиніст електровоза», «Складач поїздів» та «Стюард (послуги в дорозі)».

При розробленні проєктів стандартів з робітничих професій фахівцями Запорізької області були враховані пропозиції членів робочих груп закладів професійної (професійно-технічної) освіти та роботодавців.

Узгоджені проєкти стандартів надіслані до директорату професійної освіти Міністерства освіти і науки України для подальшого розгляду.

Методичний супровід упровадження дуальної форми освіти

На виконання наказу Міністерства освіти і науки України від 23.06.2017 № 916 «Про впровадження елементів дуальної форми навчання у професійну підготовку кваліфікованих робітників» зі змінами (наказ МОН від 20.08.2019 № 1132) у 2020-2021 навчальному році продовжена робота щодо впровадження дуальної форми навчання:

- ДНЗ «Запорізьке вище професійне училище» - «Агент з постачання. Оператор комп'ютерного набору»; «Оператор комп'ютерного набору. Контролер-касир»; «Маляр. Штукатур; Лицювальник-плиточник»; «Лицювальник-плиточник. Муляр»;

- ДНЗ «Запорізький професійний ліцей залізничного транспорту» - «Монтер колії. Електрогазоварник. Газорізальник»; «Верстатник широкого профілю»; «Провідник пасажирського вагона. Касир квитковий»; «Провідник пасажирського вагона»;

- ДНЗ «Бердянський машинобудівний професійний ліцей» - «Електрогазоварник»;

- ДНЗ «Запорізьке вище професійне училище «Моторобудівник» - «Токар»;

- ДНЗ «Запорізький правобережний професійний ліцей» - «Електрогазоварник. Електрозварник на автоматичних та напівавтоматичних машинах»;

- ДНЗ «Запорізький політехнічний центр професійно-технічної освіти» - «Машиніст крана металургійного виробництва»;

- ДНЗ «Мелітопольський багатoproфільний центр професійно-технічної освіти» - «Слюсар з ремонту рухомого складу. Машиніст тепловоза. Машиніст електровоза»; «Провідник пасажирського вагона. Касир квитковий»;

- ДНЗ «Дніпрорудненський професійний ліцей» - «Електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування. Електрослюсар з ремонту й обслуговування автоматики та засобів вимірювань електростанцій»; «Машиніст електровоза. Електрослюсар (слюсар) черговий та з ремонту устаткування»;

«Електрогазозварник. Контролер зварювальних робіт»; «Електрогазозварник. Слюсар з ремонту реакторно-турбінного устаткування»; «Кухар. Кондитер»;

- ДНЗ «Запорізьке машинобудівне вище професійне училище» - «Токар», «Електрогазозварник»; «Машиніст крана (кранівник)»;

- ДНЗ «Великобілозерський професійний аграрний ліцей» - «Електрогазозварник», «Водій автотранспортних засобів категорії «С» і «В»; «Кухар»;

- ДНЗ Федорівський центр професійної освіти – «Слюсар з ремонту сільськогосподарських машин та устаткування. Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва. Водій автотранспортних засобів (категорії В, С1)».

Закладів – 11; професій – 24.

У січні 2021 року підготовлена інформація про стан виконання плану заходів щодо реалізації Концепції підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти:

- розроблено Положення про дистанційне навчання за дуальною формою здобуття освіти на період карантину або у зв'язку із санітарно-епідеміологічними, кліматичними чи іншими, незалежними від працівників, обставинами;

- укладені договори про дуальну форму здобуття професійної (професійно-технічної) освіти – 80;

- розроблені та затверджені робочі навчальні плани із упровадження дуальної форми навчання з робітничих професій (підготовка кваліфікованих робітників – 24 професії; співвідношення (в середньому) теоретичної та практичної частини робочого навчального плану відповідно 40/60);

- підготовлені та затверджені методичні рекомендації щодо розроблення освітніх програм та організації освітнього процесу за дуальною формою здобуття освіти (матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції Інституту професійно-технічної освіти НАПН України «Науково-методичне забезпечення професійної освіти і навчання» - «Впровадження дуальної форми здобуття освіти у ДНЗ «Дніпрорудненський професійний ліцей»);

- моніторингові дослідження результатів упровадження дуальної форми здобуття професійної (професійно-технічної) освіти;

- навчання, стажування педагогічних працівників закладів освіти на підприємствах із застосуванням світового досвіду впровадження дуальної форми здобуття освіти (пройшли стажування 9 педагогічних працівників області).

У березні 2021 року підготовлена інформація щодо підприємств, які співпрацюють з реалізації дуальної форми освіти та кількість здобувачів освіти, які навчаються за дуальною формою освіти на цих підприємствах за 2020-2021 роки: 18 підприємств, які співпрацюють з реалізації дуальної форми освіти, за дуальною формою навчається – 769 учнів.

Участь у реалізації проєктів всеукраїнського та міжнародного рівня

Із 2019 року НМЦ ПТО бере участь у реалізації **інвестиційного проєкту** «Модернізація системи професійно-технічної освіти для потреб регіонального ринку праці», який розробили ДУ «Інститут економіки та прогнозування» НАН України, Департамент освіти і науки Запорізької облдержадміністрації за підтримки Міністерства освіти і науки України.

У межах виконання проєкту проводилося соціологічне опитування здобувачів освіти ЗП(ПТ)О, безробітного населення, роботодавців щодо ситуації на регіональному ринку праці й попиту на робітничі професії.

15 жовтня 2020 року на базі ДНЗ «Запорізьке машинобудівне вище професійне училище» проведено зустріч із викладачами спеціальних дисциплін. Методисти центру представили моделі проєктування змішаного навчання в організації освітнього процесу, розкрили аспекти інноваційної технології.

12 листопада 2020 року на платформі Zoom проведена відеоконференція за участі Олександра Паржницького; Вікторії Близнюк, завідувача відділу соціально-економічних проблем праці ДУ «Інститут економіки та прогнозування» НАН України; Катерини Мірошніченко, президента Всеукраїнської асоціації працівників професійно-технічної освіти; адміністрації ДНЗ «Запорізьке машинобудівне вище професійне училище», голів методичних комісій та викладачів закладу освіти.

07 - 11 грудня 2020 року на контенті Google Meet педагогічні працівники ДНЗ «Запорізьке машинобудівне вище професійне училище» та представники НМЦ ПТО прослухали курс «Сучасне дидактичне забезпечення підготовки кваліфікованих робітників».

Педагогічні працівники ДНЗ «Запорізьке машинобудівне вище професійне училище»:

- **23-24 лютого 2021 року** брали участь у Всеукраїнському методичному марафоні «STEM: інноваційні можливості реформування системи освіти у ЗП(ПТ)О», організованому Навчально-методичним центром професійно-технічної освіти у Черкаській області та КНЗ «Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради»;

- **21 квітня 2021 року** взяли участь як слухачі у Всеукраїнській науково-практичній конференції «STEM-освіта: науково-теоретичні аспекти, досвід упровадження, перспективи розвитку», організованій ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» спільно з Волинським інститутом післядипломної педагогічної освіти;

- **28 квітня 2021 року** взяли участь у вебінарі «STEM-освіта як складова системи забезпечення якості освітнього процесу в закладі освіти», організованому відділом STEM-освіти ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» спільно з БФ «Фонд освітніх ініціатив та навчальним центром «STEM-train».

У червні 2021 року для моніторингу дисбалансу попиту та пропозиції кваліфікованих робітників регіонального ринку праці у пріоритетних

сегментах, оцінки стану підготовки робітничих кадрів у системі ПТО та ступені їх відповідності потребам регіонального ринку НМЦ ПТО у Запорізькій області провів опитування здобувачів освіти. До анкетування залучені випускники 17 груп, 75% учнів від загальної кількості пройшли опитування.

ДНЗ «Запорізьке машинобудівне вище професійне училище» спільно з НМЦ ПТО у Запорізькій області бере участь у розробці проєктів СП (ПТ)О з професій «Токар» та «Слюсар-ремонтник» на компетентнісному підході.

У межах **Програми ЄС «EU4Skills: кращі навички для сучасної України»** протягом червня 2021 року здійснене опитування випускників закладів професійної (професійно-технічної) освіти, які закінчили навчання у 2020 році щодо їх працевлаштування.

Упродовж січня-лютого 2021 року проведені онлайн-семінари для педагогічних працівників щодо розгортання програмного продукту Microsoft Office 365. Підключено до програмного продукту - 29 ЗП(ПТ)О області.

У межах **Програми ООН із відновлення та розбудови миру** протягом травня-липня 2021 року проводилась робота з оновлення освітньої програми підготовки кваліфікованих робітників з професій «Електрогазозварник» та «Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів».

Відбулися засідання творчих груп, на яких обговорювалися питання освітніх програм з професій (кваліфікації), визначення переліку предметів загальнопрофесійної, професійно-теоретичної підготовки та кількості годин на їх вивчення, доповнення освітніх програм сучасними компетентностями, пропозиції від стейкхолдерів щодо переліку кваліфікаційних пробних робіт.

Методисти НМЦ ПТО у рамках **проєкту Міжнародної організації праці «Е-ПТНЗ в Україні: безперервність навчання в умовах COVID-19»** у співпраці з Міжнародним навчальним центром Міжнародної організації праці брали участь в онлайн-курсі «Створення модульного контенту та електронна педагогіка для ЗП(ПТ)О України», який спрямований на створення власного електронного уроку на платформі ECampus за допомогою мультимедійних інструментів з урахуванням особливостей цифрової трансформації у професійно-технічній освіті.

Представники ДНЗ «Мелітопольське вище професійне училище» взяли участь у програмі «Будуй своє майбутнє» проєкту **«Розширення можливостей працевлаштування молоді та жінок в Азовському регіоні»**, що реалізується за сприяння **Проєкту USAID «Економічна підтримка Східної України»** Агенцією розвитку Мелітополя з метою ознайомлення із закладами освіти, в яких можна навчатися технічних професій.

У червні 2021 року відбувся перший **онлайн-хакатон SELFIE UA**, на якому підведено підсумки пілотного впровадження та пошуку рішень проблем цифровізації закладу освіти, визначених за допомогою анкетування SELFIE. Брала участь ДНЗ «Запорізький професійний торгово-кулінарний ліцей», ДНЗ «Мелітопольський професійний аграрний ліцей», ДНЗ «Василівський професійний ліцей».

Педагогічні працівники ДНЗ «Мелітопольський багатoproфільний центр професійно-технічної освіти» взяли участь в онлайн-хакатоні, в рамках якого реалізуються чотири агентства ООН: Програма розвитку ООН (ПРООН), Структура ООН з питань гендерної рівності та розширення прав і можливостей жінок (ООН Жінки), Фонд ООН у галузі народонаселення (UNFPA) і Продовольча та сільськогосподарська організація ООН (ФАО). Захід спрямований на розвиток суспільства, вільного від гендерних стереотипів та упереджень.

ДНЗ «Запорізьке вище професійне училище» бере участь у проєкті «Професійне навчання з питань енергоефективності в Україні» за сприяння Німецького товариства міжнародного співробітництва (GIZ) ГмбХ.

Методичний супровід дослідно-експериментальної роботи

Експеримент **всеукраїнського рівня** за темою «Організація професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників за дуальною формою здобуття освіти» здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 27.05.2019 № 738 «Про проведення експерименту всеукраїнського рівня за темою «Організація професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників за дуальною формою здобуття освіти» у червні 2019 року – грудні 2022 року в ДНЗ «Запорізьке машинобудівне вище професійне училище» та Науково-методичному центрі професійно-технічної освіти у Запорізькій області», наказу Департаменту освіти і науки Запорізької облдержадміністрації від 05.09.2020 № 512 «Про проведення експерименту всеукраїнського рівня за темою «Організація професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників за дуальною формою здобуття освіти» у червні 2019 року – грудні 2022 року».

За звітний період регіональною творчою групою підготовлено до апробації тренінг «ДФЗО у ЗП(ПТ)О: наближення навчання до реалій виробництва». Зміст тренінгу визначається ідеєю розробки проєкту Меморандуму співпраці усіх учасників освітнього процесу за ДФЗО. Тренінг відбудеться у змішаному форматі. Дистанційний етап заплановано реалізувати в межах середовища віртуальної педагогічної майстерні, яку розроблено на платформі Vlogger.com з використанням веборієнтованих застосунків, що надає Google.

З метою обміну досвідом на Всеукраїнському вебінарі «Методичні аспекти професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників будівельної, машинобудівної галузей, сфери обслуговування та громадського харчування в умовах дуальної форми навчання» (організатор: ІПТО НАПН України), який відбувся 15 березня 2021р., зроблено доповідь «Розроблення проєкту Меморандуму співпраці усіх учасників освітнього процесу за ДФЗО з використанням тренінгових технологій».

Дослідно-експериментальна робота **регіонального рівня** за темою «Проєктування освітньо-виробничого середовища закладу професійної (професійно-технічної) освіти в умовах дуальної форми здобуття освіти» на базі ДНЗ «Дніпрорудненський професійний ліцей» (2019 – 2022 рр.) проводиться

відповідно до наказу Департаменту освіти і науки Запорізької облдержадміністрації від 27.05.2019 № 374.

Експеримент має на меті теоретично обґрунтувати та експериментально перевірити організаційно-педагогічні умови проєктування освітньо-виробничого середовища у закладі в умовах дуальної форми здобуття освіти.

Директор ДНЗ «Дніпрорудненський професійний ліцей» Осипенко С.М. виступив з доповіддю «Співпраця професійного (професійно-технічного) навчального закладу з роботодавцями: інноваційні шляхи розвитку соціального партнерства» під час проведення III Міжнародної науково-практичної конференції «Професійна освіта в умовах сталого розвитку суспільства» (м. Київ, 29 жовтня 2020 р.). Тези доповіді розміщено у збірнику матеріалів конференції.

Заступник директора з навчально-виробничої роботи ДНЗ «Дніпрорудненський професійний ліцей» Нікітіна Є.Л. виступила з доповіддю «Дуальна освіта як механізм подолання розриву між теорією та практикою, освітою та виробництвом при підготовці кваліфікованих робітників машинобудівної галузі» на вебінарі «Методичні аспекти професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників будівельної, машинобудівної галузей, сфери обслуговування та громадського харчування в умовах дуальної форми навчання», який відбувся 15 березня 2021 року на базі ІПТО НАПН України в рамках XV Всеукраїнської науково-практичної (звітної) конференції «Науково-методичне забезпечення професійної освіти і навчання».

Упровадження сучасних освітніх, психолого-педагогічних, інформаційно-комунікаційних та виробничих технологій в освітній процес ЗПО

До опанування навичок з використання сучасних цифрових технологій для організації дистанційного та змішаного навчання долучилися всі педагогічні працівники закладів професійної (професійно-технічної) освіти.

Під час дистанційного та змішаного навчання використовувалися: сервіс Zoom, Google Classroom, Google Meet, онлайн-ресурси Padlet, програми комп'ютерного тестування MyTestX тощо.

Викладачі та майстри виробничого навчання застосовували такі засоби комунікації зі здобувачами освіти: платформу Moodle, електронну пошту, сервіс Web 2.0.; файлообмінники, YouTube-канали; для спілкування: Skype, сервіс Zoom, Viber; інструменти для співпраці в освітньому процесі: Bubbl.us, Wetpaint, Etherpad; Thinglink (інтерактивні плакати); LearningApps (онлайн тести, інтерактивні завдання); інфографіка, ментальні карти, сторітелінг.

Долучившись до MS Office 365 Education (A1), педагоги мають можливість використовувати ліцензійні продукти Office 365 та додаткові інструменти для навчання.

Розроблено дистанційний курс для працівників НМЦ ПТО у Запорізькій області з навчання та перевірки знань з охорони праці на платформі Classroom, створено презентації за допомогою програм «Інфографіка», «Інтерактивні плакати та електронні книги» для візуалізації курсу з охорони праці.

На платформі Thinglink, Classroom, каналі YouTube розміщені відеолекції, презентації.

Робота з педагогічними кадрами

Підвищення кваліфікації педагогічні працівники і керівники ЗП(ПТ)О проходять на базі Запорізького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти, ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України.

Атестацію педагогічних кадрів проводить Департамент освіти і науки Запорізької ОДА. Методисти НМЦ ПТО спільно з членами експертних творчих груп вивчають, узагальнюють професійну діяльність педагогічних працівників.

Пандемія коронавірусу внесла корективи в організацію освітнього процесу в закладах професійної освіти. Педагогам необхідно було опанувати цифрові інструменти й нові підходи та методики дистанційного і змішаного навчання.

На базі НМЦ ПТО організовані **дистанційні курси для педагогічних працівників:**

19 вересня – 16 жовтня 2020 року, 08 – 26 лютого 2021 року - дистанційний курс «Освітній коучинг». Зареєстровано 872 педпрацівника з 23 областей України, перевірено 556 робіт, видано 318 сертифікатів. Лекції записані та викладені на особистому YouTube каналі, завдання розміщені на платформі Google Classroom для зручності користування. З метою впровадження коучингових технік в освітній процес розроблений додатковий навчальний контент: <https://www.thinglink.com/scene/1342009232739794945> .

11 - 29 січня 2021 року - дистанційний курс «Використання цифрових інструментів Google для організації роботи педагогічного працівника та керівництва закладу освіти». Створено 4 Google Classroom, підготовлені та завантажені матеріали: корисні посилання, інструкції тощо. Проведено 7 прямих трансляцій на каналі YouTube. Перевірено 10358 завдань. Сформовано реєстр сертифікатів.

09 - 19 березня 2021 року - дистанційний курс «Створення персонального сайту-портфоліо педагогічного працівника закладу освіти». Створено 2 Google Classroom, підготовлені та завантажені матеріали: корисні посилання, інструкції тощо. Проведено 2 прямих трансляції на каналі YouTube. Перевірено 1137 завдань.

05 – 25 квітня 2021 року - дистанційний курс «Використання моделей змішаного навчання в освітньому просторі». Зареєстровано 447 педагогічних працівників з 20 областей України. Перевірено 291 роботу, видано 211 сертифікатів.

11 - 28 травня 2021 року - дистанційний курс «Цифрові інструменти сучасного педагогічного працівника». Створено 2 Google Classroom, підготовлені та завантажені матеріали. Проведено 8 прямих трансляцій на каналі YouTube. Надані консультації учасникам дистанційного курсу щодо виконання завдань. Перевірено 1936 завдань.

Майстер-класи для педагогічних працівників

01 – 07 березня 2021 року – майстер-клас «Сторітелінг як складова мотивації освітнього простору». Зареєстровано 269 педагогічних працівників з 8 областей України. Перевірено 170 завдань, видано 92 сертифіката.

26 квітня – 03 травня 2021 року - майстер-клас «Формування життєвих компетентностей шляхом педагогічного супроводу з елементами тимблдіingu». Зареєстровано 267 педагогічних працівників із 9 областей. Перевірено 191 завдання, видано 121 сертифікат.

01 - 05 лютого 2021 року - майстер-клас «Створення та використання тестових завдань». Створено 2 Google Classroom, проведена пряма трансляція з учасниками майстер-класу на каналі YouTube. Перевірено 530 завдань, видано сертифікати.

22 - 26 березня 2021 року - майстер-клас «Створення та використання дидактичних ігор та вікторин». Створено 2 Google Classroom, проведена пряма трансляція з учасниками майстер-класу на каналі YouTube. Перевірено 404 завдання, видано сертифікати.

31 травня - 04 червня 2021 року - майстер-клас «Створення та використання інтерактивних плакатів». Створено 2 Google Classroom, підготовлені та завантажені матеріали. Пряма трансляція з учасниками майстер-класу на каналі YouTube. Перевірено 175 завдань.

У межах дистанційного курсу для молодих майстрів виробничого навчання проведено 2 практикуми:

22 вересня - 05 жовтня 2020 року з теми «Використання цифрових інструментів для створення навчальних матеріалів та візуалізації даних»;

13 - 26 жовтня 2020 року з теми «Використання цифрових інструментів оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти». Створено Google Classroom, підготовлені завдання та матеріали. Записано 8 відеоінструкцій, надані індивідуальні консультації. Перевірено 70 завдань.

27 січня 2021 року на платформі Zoom проведена онлайн-майстерня для викладачів математики «Організаційні аспекти роботи викладача математики під час підготовки здобувачів освіти до ЗНО у період дистанційного навчання». Створено Google Classroom, завдання та тест для учасників. Онлайн-майстерня транслювалася на каналі YouTube. Перевірено 68 завдань.

17 лютого 2021 року - на платформі Zoom онлайн-майстерня для викладачів фізики на тему «Виконання фізичного експерименту в умовах дистанційного навчання». Створено Google Classroom, завдання та тест для учасників. Перевірено 26 завдань.

17 березня 2021 року - на платформі Zoom онлайн-майстерня для викладачів математики та фізики на тему «Створення та використання інтелект-карт з метою формування та розвитку ключових компетентностей здобувачів освіти». Створено Google Classroom, завдання та тест для учасників, підготовлені та завантажені матеріали для викладачів.

Створено спільний контент з учасниками майстер-класів та дистанційних курсів про результати впровадження опанованих методів та технік.

Упродовж січня-червня 2021 року удосконалити професійні компетентності змогли **3476** педагогічних працівників, **2387** освітян нашої країни отримали сертифікати.

Розроблено проєкт щодо створення Smart курсу з професії «Кухар» IV розряду (жовтень 2020 року – листопад 2021 року). Склад робочої групи – 18 педпрацівників із ЗП(ПТ)О області.

Створено аутентичний навчальний контент для педагогічного супроводу освітнього процесу з професії «Кухар», кваліфікація 4 розряд. Із тем «Приготування перших страв» записано 28 навчальних відеороликів, розроблено 34 інтерактивні вправи на закріплення матеріалу; «Приготування соусів» - 14 навчальних відео, 9 інтерактивних вправ для закріплення знань з теми; «Приготування страв з овочів та грибів» - 17 навчальних відео, 18 інтерактивних вправ; «Страви з яєць і кисломолочного сиру» - 8 навчальних відео, 12 інтерактивних вправ; «Страви з риби і нерибних продуктів моря» - 16 навчальних відео та 11 інтерактивних вправ.

На базі НМЦ ПТО проведено дистанційне курсове навчання з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності для керівників і спеціалістів закладів професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти на платформі Thinglink та Classroom:

02.11.2020 - 06.11.2020 – **29** осіб;

05.04.2021 – 09.04.2021 – **14** осіб; видані посвідчення.

У травні 2021 року розпочався конкурс відеоматеріалів з охорони праці серед викладачів предмета «Охорона праці» на тему «Порядок розслідування нещасних випадків на виробництві».

Ефективно працювали експертні творчі групи. У поточному році засідання творчих груп проводяться дистанційно. У жовтні 2020 року проведено відкрите засідання групи у форматі відеоконференції за темою «Книги, що змінюють світогляд, або Читання як стратегічно важлива компетентність для сучасної людини».

Члени експертної творчої групи викладачів іноземної мови м. Мелітополя акцентували увагу на проблемах дистанційного навчання. На засіданні у вересні 2020 року викладачі обговорювали питання з теми «Створення інтерактивних завдань у сервісах Padlet, Mindomo, Wizer.me, Triventy та інших під час дистанційного навчання».

Експертна творча група викладачів іноземної мови м. Запоріжжя працює над темою «Формування ключових компетентностей здобувачів освіти на уроках іноземної мови шляхом упровадження новітніх технологій».

У методичних матеріалах узагальнено досвід експертних творчих груп викладачів історії, української мови та літератури м. Запоріжжя, м. Мелітополя і м. Бердянська.

За результатами діяльності експертних творчих груп укладено:

Методичний збірник «Перлинки творчості» (з досвіду роботи експертної творчої групи викладачів зарубіжної літератури Запорізької області), червень 2021.

Методичний збірник з досвіду роботи експертної творчої групи викладачів

української мови та літератури «Азовські берегині», червень 2021.

Методичний альманах. Узагальнення досвіду роботи викладачів історії з формування громадянської компетентності здобувача освіти шляхом технології розвитку критичного мислення, червень 2021.

Методичний альманах експертної творчої групи викладачів іноземної мови м. Мелітополя, червень 2021;

Методичні рекомендації щодо проведення уроків фізичної культури: варіативний модуль «Спортивні ігри, модуль «Футбол». З досвіду роботи експертної творчої групи керівників фізичного виховання та викладачів предмета «Фізична культура» м. Запоріжжя.

Участь представників регіональних закладів у конкурсах фахової майстерності та їх результативність

Проведення конкурсів фахової майстерності в умовах карантинних обмежень стало викликом для професійної освіти Запоріжжя. Цьогоріч змагання відбувалися в онлайн-форматі, пройшли успішно, а дистанційний режим не вплинув на об'єктивність оцінювання завдань.

Всеукраїнські та регіональні конкурси фахової майстерності працюють на позитивний імідж престижності професій.

II (обласні) етапи Всеукраїнських конкурсів фахової майстерності серед здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти з професій «Штукатур», «Машиніст тепловоза», «Перукар», «Верстатник широкого профілю», «Електрогазозварник» проведені у вересні 2020 року:

- **15 вересня** на базі ДНЗ «Запорізький професійний ліцей сервісу» з професії «Перукар», переможець – представник ДНЗ «Запорізький професійний ліцей сервісу»;

- **17 вересня** на базі ДНЗ «Запорізький політехнічний центр ПТО» з професії «Електрогазозварник», переможець – представник ДНЗ «Запорізький політехнічний центр ПТО»;

- **22 вересня** на базі ДНЗ «Запорізьке вище професійне училище «Моторобудівник» з професії «Верстатник широкого профілю», переможець – представник ДНЗ «Запорізьке вище професійне училище «Моторобудівник»;

- **24 вересня** на базі ДНЗ «Запорізький будівельний центр ПТО» з професії «Штукатур», переможець – представник ДНЗ «Бердянський центр ПТО»;

- **29 вересня** на базі ДНЗ «Запорізький професійний ліцей залізничного транспорту» з професії «Машиніст тепловоза», кваліфікація «Помічник машиніста тепловоза»; переможець – представник ДНЗ «Запорізький професійний ліцей залізничного транспорту»;

- **07 – 08 жовтня 2020 року** - змагання II (фінального) етапу Всеукраїнського конкурсу професійної майстерності «WorldSkills Ukraine» за трьома компетенціями: «Зварювальні роботи», «Кладка цегли» та «Експлуатація та обслуговування залізничного транспорту»;

- **13 - 16 квітня 2021 року** - III етап Всеукраїнського конкурсу фахової майстерності з професії «Верстатник широкого профілю», в якому брали

участь представники з 16 областей країни та м. Києва. Запорізьку область на конкурсі гідно представив Герман Денис, здобувач освіти ДНЗ «Запорізьке вище професійне училище «Моторобудівник» (1 місце);

- **13 - 15 квітня 2021 року** - III етап Всеукраїнського конкурсу фахової майстерності з професії «**Перукар**», в якому представлені учасники з 23 областей країни та м. Києва. Від Запорізької області у конкурсі взяла участь учениця ДНЗ «Бердянський центр професійно-технічної освіти» Софія Кузьменко (20 місце);

- **19 – 20 квітня 2021 року** - III етап Всеукраїнського конкурсу фахової майстерності з професії «Електрогазозварник», представник ДНЗ «Запорізький політехнічний центр професійно-технічної освіти» Єремко Дмитро посів 15 місце;

- **21 – 22 квітня 2021 року** - III етап Всеукраїнського конкурсу фахової майстерності з професії «**Штукатур**». Запорізьку область представляв Іван Цвігун, учень ДНЗ «Бердянський центр професійно-технічної освіти» (5 місце);

- **05 – 06 травня 2021 року** - III етап Всеукраїнського конкурсу фахової майстерності з професії з професії «**Машиніст тепловоза**», кваліфікація «Помічник машиніста тепловоза». Представник від Запорізької області Іван Усенко, учень ДНЗ «Запорізький професійний ліцей залізничного транспорту» (7 місце).

Основні напрями співпраці з закладами освіти різних рівнів, науковими та науково-методичними установами, громадськими організаціями, об'єднаннями роботодавців: результати та перспективи

Важливим напрямом у роботі НМЦ ПТО є співпраця із департаментом професійно-технічної освіти Міністерства освіти і науки України, Департаментом освіти і науки Запорізької облдержадміністрації, Інститутом професійно-технічної освіти НАПН України, Інститутом модернізації змісту освіти, Класичним приватним університетом, Запорізьким національним університетом, Національним університетом «Запорізька політехніка», Brain Academy в Запоріжжі (проведення спільних наукових заходів), АТ «Мотор Січ», ТОВ «Запорізький титано-магнієвий комбінат» (упровадження дуальної форми навчання у професійну освіту).

Плідна співпраця із закладами вищої освіти I-II рівня акредитації: Економіко-правничим коледжем ЗНУ, Запорізьким авіаційним коледжем ім. О.Г. Івченка, Дніпрорудненським індустріальним коледжем щодо проведення семінарів, вебінарів, науково-практичних конференцій, практикумів.

У вересні-грудні 2020 року методисти брали участь у засіданнях робочої групи підкомісії зі спеціальності 136 Металургія Науково-методичної комісії № 5 з хімії та інженерії (наказ МОН України від 09.07.2020 № 907 «Про затвердження персонального складу науково-методичних комісій (підкомісій) сектору фахової передвищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України) з розробки стандарту фахової передвищої освіти (освітньо-професійний ступінь - фаховий молодший бакалавр, галузь знань 13 –

Механічна інженерія, спеціальність 136 – Металургія). Проект стандарту розміщено на офіційному сайті МОНУ за посиланням <https://mon.gov.ua/ua/osvita/fahova-peredvisha-osvita/sekto-fahovoyi-peredvishoyi-osviti/proyekti-standartiv>.

Ефективна спільна робота проводиться з КУ «Центр фінансово-статистичного аналізу та матеріально-технічного забезпечення освітніх закладів» ЗОР з питань: вибору та замовлення підручників для 10 та 11 класів на базі ІТС «ДІСО»; інвентаризації бібліотечних фондів.

НМЦ ПТО співпрацює з ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України щодо курсів підвищення кваліфікації за дистанційною формою навчання для методистів НМЦ ПТО у Запорізькій області; ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» з питання забезпечення підручниками учнів ЗП(ПТ)О; НУ «Інститут професійно-технічної освіти» НАПН України з питання впровадження в освітній процес ЗП(ПТ)О наукової, виробничо-практичної та навчальної продукції.

Продовжується спільна робота із Запорізьким обласним центром зайнятості, зі спеціалістами служби у справах дітей Запорізької міської ради та Запорізької облдержадміністрації.

08 квітня 2021 року - обласний вебінар «Підсумки евалюації вебсайтів закладів професійної (професійно-технічної) освіти Запорізької області», де спікерами були представники центру, управління Державної служби якості освіти у Запорізькій області та КЗ «Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти»;

13-14 квітня 2021 року - спільно з Національним університетом «Запорізька політехніка» проведено у дистанційній та заочній формах Другу Всеукраїнську науково-практичну конференцію «Транспортні технології та безпека дорожнього руху»;

31 травня 2021 року - науково-методичний семінар «Особливості психічного розвитку сучасного здобувача освіти в умовах цифрових інформаційно-комунікаційних технологій» спільно із Запорізьким національним університетом.

Відповідно до Меморандуму про співпрацю між управлінням Державної служби якості освіти у Запорізькій області та Науково-методичним центром професійно-технічної освіти у Запорізькій області **17 червня 2021 року** проведений спільний вебінар «Формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах професійної (професійно-технічної) освіти».

Моніторингові дослідження якості надання освітніх послуг

Упродовж навчального року проведені моніторингові дослідження: методичної роботи у ЗП(ПТ)О за 2020-2021 навчальний рік (червень 2021); рівня навчальних досягнень і якості знань учнів із предметів загальноосвітньої, професійно-теоретичної та професійно-практичної підготовки за 2020-2021 навчальний рік (серпень-вересень 2020 року);

результатів державної кваліфікаційної атестації (серпень-вересень 2020 року);

випуску і працевлаштування здобувачів освіти у 2019-2020 навчальному році та відрахування здобувачів освіти за 2018-2019, 2019-2020 навчальні роки (вересень 2020 року);

виконання плану регіонального, державного замовлення станом на 01.11.2020 року та якісного і кількісного складу педагогічних працівників закладів професійної (професійно-технічної) освіти станом на 01.10.2020 року;

загального контингенту здобувачів освіти закладів професійної (професійно-технічної) освіти Запорізької області, аналіз рівня якості освіти вступників до закладів професійної (професійно-технічної) освіти у 2020 році (листопад 2020 року);

контингенту здобувачів освіти за соціальним станом у закладах професійної (професійно-технічної) освіти Запорізької області (грудень 2020 року);

рівня навчальних досягнень і якості знань здобувачів освіти із загальноосвітньої, професійно-теоретичної та професійно-практичної підготовки за I семестр 2020-2021 навчального року;

рівня навчальних досягнень і якості знань здобувачів освіти із загальноосвітньої, професійно-теоретичної та професійно-практичної підготовки за 2020-2021 навчальний рік;

результатів зовнішнього незалежного оцінювання з предметів загальноосвітньої підготовки;

моніторингове дослідження стану роботи охорони праці у закладах професійної (професійно-технічної) освіти (листопад 2020 року);

узагальнена статистична звітність бібліотек закладів професійної (професійно-технічної) освіти Запорізької області за 2020 рік (форма № 80-а-рвк «Зведена звітність державних, публічних та інших бібліотек»).

За результатами моніторингових досліджень підготовлено аналітичні довідки з рекомендаціями і пропозиціями.

Опрацьовані результати досліджень розглядаються на обласних семінарах-практикумах, висвітлюються на сайті центру.

Інформаційно-аналітична діяльність НМЦ ПТО

Методистами центру підготовлені аналітичні матеріали:

- аналітично-інформаційна довідка за результатами паспортизації бібліотек закладів професійної (професійно-технічної) освіти Запорізької області за 2020 рік;

- статистична звітність бібліотек закладів професійної (професійно-технічної) освіти Запорізької області за 2020 рік (форма № 80-а-рвк «Зведена звітність державних, публічних та інших бібліотек»);

- довідка за результатами виконання Програми проведення експерименту всеукраїнського рівня за темою «Організація професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників за дуальною формою здобуття освіти» з питань формування готовності педагогічних працівників ДНЗ «Запорізьке машинобудівне вище професійне училище» та підприємств до професійної

підготовки майбутніх кваліфікованих робітників за дуальною формою здобуття освіти;

- аналіз функціонування вебсайтів ЗП(ПТ)О Запорізької області;
- аналіз викладання предмета «Охорона праці» у ДНЗ «Приморський професійний аграрний ліцей»;
- аналіз викладання предмета «Охорона праці» у ДНЗ «Осипенківський професійний аграрний ліцей»;
- аналіз роботи методичних комісій професійного напрямку ДНЗ «Запорізький професійний ліцей залізничного транспорту»;
- аналіз стану комплексно-методичного забезпечення з професійно-теоретичної та професійно-практичної підготовки з професій «Помічник машиніста тепловоза» ДНЗ «Запорізький професійний ліцей залізничного транспорту»; «Електрогазозварник» ДНЗ «Запорізький політехнічний центр ПТО».

Видавнича діяльність НМЦ ПТО, використання можливостей ЗМІ для висвітлення досягнень, інновацій, перспектив розвитку професійної освіти регіону

Інформаційно-методичний вісник «Професійна освіта Запоріжжя» виходить двічі на рік (листопад-квітень).

Щомісяця видається газета «Обрій профтехосвіти». На сторінках газетного видання висвітлювалися події та заходи всеукраїнського та обласного значення, а також ті, які відбувалися безпосередньо в закладах освіти. Здійснено випуск 11 номерів.

Щоквартально проводиться моніторингове дослідження вебсайтів ЗП(ПТ)О.

НМЦ ПТО з метою популяризації професійної освіти регіону щомісяця розміщує інформацію на YouTube, веде сторінку «Профтехосвіта у Запорізькій області» у Facebook та освітньому конвенті.

На вебсайті центру постійно поповнюється матеріалами вкладка «Методичний кабінет»: «Віртуальний лекторій», «Вісник «Професійна освіта Запоріжжя», «ЗНО», «Вебінари», «Газета «Обрій профтехосвіти», «Семінари», «Комплектування фонду публікацій», «На допомогу бібліотекарю», «Методичні матеріали», «Олімпіади, конкурси, конференції», «Дуальна форма навчання», «Освітній конвент» тощо.

Кращі методичні напрацювання педагогічних працівників надруковані в інформаційно-методичному віснику «Професійна освіта Запоріжжя».

Науково-методичною радою НМЦ ПТО у Запорізькій області схвалено до поширення та друку **15** примірників навчально-методичної літератури:

методичний збірник	- 4
методичні рекомендації	- 6
методичні розробки	- 2
методичний альманах	- 2
навчальний посібник	- 1

Фонд публікацій педагогічних працівників закладів професійної (професійно-технічної) освіти розміщений на сайті НМЦ ПТО.

У сучасних умовах діджиталізації освіти одним із ключових напрямів діяльності педагогів є підвищення якості професійної освіти, створення електронних дидактичних засобів, що можуть використовуватися в умовах змішаного та дистанційного навчання.

Розроблені електронні засоби навчання педагогічними працівниками закладів професійної (професійно-технічної) освіти у 2020-2021 навчальному році:

Інтерактивна презентація	- 498
Дистанційний навчальний курс	- 129
Електронні методичні матеріали	- 36
Тестові завдання	- 906
Інтерактивна квест-кімната	- 9
Відеоурок	- 110
Мультимедійний проєкт	- 4
Віртуальна лабораторна робота	- 5
Інтерактивні вправи та плакати	- 261
Інтерактивний кросворд	- 11
Електронна книга	- 51
Інтерактивна гра	- 6
Тесторіуми	- 18
Інструкційна карта	- 33
Інтерактивна вікторина	- 12
Електронні методичні матеріали	- 36
Експрес-урок	- 14
Відеоскрайб-ролик	- 9

Ключові аспекти, ідеї та концепції методичної діяльності сформульовані в тезах та опубліковані в збірниках матеріалів конференцій:

- Інформаційно-комунікаційні технології в сучасному освітньому процесі педагогічних суб'єктів професійно-технічної освіти /Паржницький О.В., Матяшева О.Б., Немчин Ю.О. //The 5th International scientific and practical conference «Science and education: problems, prospects and innovations» (February 4-6, 2021) CPN Publishing Group, Kyoto, Japan. 2021. pp. 809-813. ISBN 978-4-9783419-5-2. Режим доступу: <https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/2021/02/SCIENCE-AND-EDUCATION-PROBLEMS-PROSPECTS-AND-INNOVATIONS-4-6.02.2021.pdf>;

- Дистанційний урок виробничого навчання як педагогічна форма організації освітнього процесу /Паржницький О.В., Прокопенко Ю.В., Матяшева О.Б. //Всеукраїнська науково-практична конференція «Науково-методичне забезпечення професійної освіти і навчання» (м. Київ, 25 березня 2021 р.). Київ : Інститут професійно-технічної освіти НАПН України, 2021. С. 198-200.;

- Інноваційні технології креативного навчання у професійній освіті / Матяшева О.Б. // Всеукраїнська науково-практична конференція «Інноваційний розвиток професійної освіти регіону в умовах інформатизації суспільства: проблеми та перспективи» (м. Запоріжжя, 28 квітня 2021 р.) Запоріжжя: НМЦ ПТО у Запорізькій області, 2021. С. 113-116. ISBN 978-966-997-032-9.

Популяризація професійної (професійно-технічної) освіти, упровадження нових форм і методів профорієнтаційної роботи серед школярів, молоді, незайнятого населення

НМЦ ПТО організовує та проводить для учнівського самоврядування заходи щодо популяризації робітничих професій:

- із 25 лютого по 15 березня 2021 року з метою активізації та мотивації здобувачів освіти до популяризації робітничих професій, розширення і поповнення досвіду профорієнтаційної роботи проведено обласний онлайн-конкурс «МАСЛЯНА-fest – 2021: подорож млинців навколо світу» серед закладів професійної (професійно-технічної) освіти Запорізької області;

- відеоконференція з радою учнівського самоврядування ЗП(ПТ)О Запорізької області. Діана Вітер, здобувачка освіти ДНЗ «Багатопрофільний центр професійно-технічної освіти», член ради учнівського самоврядування, відповідальна за напрям «Профорієнтаційна робота» – систематично інформує про стан виконання профорієнтації у закладах професійної (професійно-технічної) освіти Запорізької області (щомісяця протягом року);

- ведеться робота над сайтом учнівського самоврядування закладів професійної (професійно-технічної) освіти Запорізької області, де на сторінці «Профорієнтаційна робота» висвітлені кращі практики реалізації даного питання;

- користується популярністю YouTube канал учнівського самоврядування закладів професійної (професійно-технічної) освіти Запорізької області; відео каналу демонструються у соціальних мережах та на сайтах закладів освіти;

- проведений Всеукраїнський вебінар «Профорієнтаційні «родзинки» та обласний конкурс профорієнтаційної інфографіки «Будь ПЕРШИМ».

Організаційно-методична діяльність НМЦ ПТО

Науково-методична рада діє відповідно до Положення про науково-методичну раду НМЦ ПТО у Запорізькій області. Наказом від 04.01.2021 № 01 затверджені план роботи і склад науково-методичної ради.

До складу ради входять: директор центру, заступник директора центру, методисти, директори ЗП(ПТ)О, представники роботодавців і соціальних партнерів.

На засіданнях ради обговорюються важливі питання функціонування системи професійної (професійно-технічної) освіти регіону.

За звітний період проведено **5 засідань** науково-методичної ради центру; схвалено до впровадження і поширення **15** примірників навчально-методичної літератури, розробленої педагогічними працівниками і методистами НМЦ ПТО.

Відповідно до рішень науково-методичної ради та з метою реалізації визначених завдань з питання організації освітнього та виробничого процесів надаються рекомендації закладам щодо вдосконалення освітньої діяльності.

Структура центру: директор, заступник директора з навчальної роботи, методисти, лаборант, діловод, головний бухгалтер, бухгалтер, економіст, юрисконсульт, завідувач господарством, прибиральник службових приміщень.

Директор центру Олександр Паржницький – кандидат педагогічних наук; заступник директора Світлана Петерик - «спеціаліст вищої категорії»;

16 методистів мають кваліфікаційні категорії:

«спеціаліст вищої категорії» — **5**;

«спеціаліст першої категорії» — **2**;

«спеціаліст другої категорії» — **3**;

«спеціаліст» — **6**.

Курси підвищення кваліфікації при ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» пройшов **1** методист у вересні 2020 року.

Методисти наприкінці кожного місяця звітують про виконану роботу, результативність проведених заходів, підвищення професійної компетентності шляхом участі у тренінгах, вебінарах, семінарах, науково-практичних конференціях тощо.

Атестація здійснюється відповідно до вимог Типового положення. За результатами атестації підтверджено кваліфікаційну категорію «спеціаліст» - 4 методистам, присвоєно кваліфікаційну категорію «спеціаліст другої категорії» - 2; присвоєно кваліфікаційну категорію «спеціаліст першої категорії» - 1.

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 18.06.2021 № 249-к за багаторічну сумлінну працю, вагомий внесок у підготовку кваліфікованих спеціалістів та плідну педагогічну діяльність нагороджені Подякою МОН України 2 методисти.

ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» за активну участь в організації та проведенні III етапу Всеукраїнських конкурсів фахової майстерності серед здобувачів професійної професійно-технічної освіти нагородив Грамотою Паржницького О.В. та Петерик С.М., Подякою – 5 методистів центру.

Участь НМЦ у реалізації проєктів, масових заходах всеукраїнського, міжнародного та регіонального рівня, їх результативність

Методисти центру успішно працюють над реалізацією проєкту «Діджиталізація у ЗП(ПТ)О: можливості та перспективи».

Аналізуючи роль і значення інформаційних технологій для сучасного етапу розвитку освітнього простору, методисти розпочали роботу над проєктами «Електронна бібліотека: агрегація і організація доступу до сучасних знань» та «Вебквест як засіб активізації творчих здібностей учнів; формування навичок дослідницької діяльності, умінь роботи з інтернет-ресурсами; розширення кругозору, ерудиції».

Реалізація проєктів передбачає інтеграцію формалізованих методів вирішення дидактичних завдань в остаточну схему – сценарій дій

автоматизованої навчальної системи, що використовує централізований цифровий ресурс.

На кінець навчального року створено дизайн-макети сайтів і розроблено прототипи, методику управління інформаційним ресурсом; визначено контент щодо наповнення різними видами інформації сторінок та записів.

У березні 2021 року проведено I етап виставки-конкурсу з декоративно-ужиткового та образотворчого мистецтва «Знай і люби свій край».

На виставку-конкурс представлено експонати у різних номінаціях із 24 закладів освіти (18 закладів професійної (професійно-технічної) освіти та 6 закладів фахової передвищої освіти). Роботи переможців конкурсу направлені для участі у II етапі виставки-конкурсу.

Упродовж звітнього періоду брав участь у наступних заходах:

28 жовтня 2020 року - Всеукраїнський вебінар «Досвід колег щодо впровадження інклюзивних підходів у ЗП(ПТ)О»;

18 листопада 2020 року - на платформі Zoom XIV Форум лідерів учнівського самоврядування закладів професійної (професійно-технічної) освіти у Запорізькій області «Сучасні підходи до формування лідерських якостей в учнівській молоді»;

17 грудня 2020 року - Міжнародна науково-практична конференція «Освіта, перспективи зайнятості та стійкість ринків праці»;

20 січня 2021 року - організаційна нарада щодо розгортання безкоштовної ліцензії Office 365 Education (A1) для закладів професійної (професійно-технічної) освіти області у рамках проєкту «EU4Skills: Кращі навички для сучасної України»;

13-16 квітня 2021 року - Всеукраїнський конкурс фахової майстерності серед здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти з професії «Верстатник широкого профілю»;

21 квітня 2021 року - на платформі Zoom оголошено результати III етапу Всеукраїнського конкурсу фахової майстерності серед здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти з професії «Верстатник широкого профілю»;

05 травня-06 травня 2021 року - Всеукраїнський конкурс фахової майстерності серед здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти з професії «Машиніст тепловоза», кваліфікація «Помічник машиніста тепловоза»;

24 травня 2021 року - засідання Клубу лідерів учнівського самоврядування закладів професійної (професійно-технічної) освіти Запорізької області;

26 травня 2021 року - Всеукраїнський вебінар «Профорієнтаційні «родзинки»;

09 червня 2021 року - Чемпіонат престижності робітничих професій «Молоді професіонали» з п'яти компетенцій: «Електрогазозварник», «Кухар», «Лицювальник-плиточник», «Маляр» та «Штукатур» на базі ДНЗ «Запорізький будівельний центр професійно-технічної освіти».

08-09 липня 2021 року - національна конференція МОН «Освіта можливостей: нові горизонти професійної (професійно-технічної) освіти в

Україні» на базі Львівського професійного коледжу готельно-туристичного та ресторанного бізнесу.

У межах Програми ООН в Україні із відновлення та розбудови миру відбулися засідання творчих груп:

01 червня 2021 року - засідання спільної робочої групи Запорізької та Донецької областей з оновлення освітньої програми з професії «Електрогазозварник»;

07 червня 2021 року – засідання творчої групи щодо оновлення освітньої програми з професії «Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів» на базі ДНЗ «Бердянський машинобудівний ліцей» під керівництвом методиста Навчально-методичного центру ПТО у Дніпропетровській області Тетяни Безценної, брали участь також і представники ДНЗ «Бердянський машинобудівний ліцей», ДНЗ «Мелітопольський професійний аграрний ліцей», ДНЗ «Бердянський центр ПТО», ТОВ «Автоцентр-Юг»;

09 червня 2021 року - засідання робочої групи щодо оновлення освітньої програми з професії «Електрогазозварник» на базі НМЦ ПТО у Запорізькій області;

18 червня 2021 року - засідання робочої групи щодо оновлення освітньої програми з професії «Електрогазозварник» під керівництвом консультанта Олександри Пікарось;

18 червня 2021 року - підсумкове засідання робочої групи щодо оновлення освітньої програми з професії «Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів» під керівництвом консультанта Тетяни Безуглої.

01 липня 2021 року - в режимі онлайн засідання робочої групи щодо оновлення освітньої програми з професії «Електрогазозварник», узгоджені всі розряди (2, 3, 4, 5, 6, 7, 8) та представлені для подальшого розгляду;

12 липня 2021 року - підсумкове засідання робочої групи з професії «Електрогазозварник». Будуть узгоджуватися з 2 по 8 розряди проєкту освітньої програми з професії «Електрогазозварник».

Фінансово-господарська діяльність, зміцнення матеріальної бази НМЦ ПТО

Надходження коштів до спеціального фонду НМЦ ПТО у Запорізькій області за період з 01.09.2020 року по 01.06.2021 рік – 113243 грн. Це плата за послуги, що надаються центром:

- курси з охорони праці - 10876,00 грн;
- замовлення, отримання і видача документів про освіту – 5228,00 грн;
- замовлення, отримання та видача учнівських квитків – 97139,00 грн.

У пріоритеті - зміцнення матеріально-технічної бази НМЦ ПТО:

- придбані санітарно-гігієнічні засоби, енергозберігаючі лампи, медичні маски, прилад для вимірювання температури;

- здійснено передплату на фахові періодичні видання: «Освіта України», «Бюджетна бухгалтерія», «Методист», «Практика управління закладом освіти», «Інформаційний збірник та коментарі Міністерства освіти і науки України»,

«Профтехосвіта», «Професійно-технічна освіта», «Безпека життєдіяльності»;
«Держзакупівлі»;

- забезпечено канцелярським приладдям і папером методистів та інших працівників центру в межах потреб;

- придбано 3 комп'ютери;

- модернізована комп'ютерна техніка;

- здійснюється підтримка програмного забезпечення;

- виконано ремонт та заміну освітлення коридорів і кабінетів на LED освітлення.

Директор центру

Олександр ПАРЖНИЦЬКИЙ